BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 23 juli 1984

betreffende steun van de Regering van het Verenigd Koninkrijk ten behoeve van een producent van polyestergaren

(Slechts de tekst in de Engelse taal is authentiek)

(84/509/EEG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, en met name op artikel 93, lid 2, eerste alinea,

Na de partijen overeenkomstig genoemd artikel te hebben aangemaand hun opmerkingen te maken en gezien deze opmerkingen,

Overwegende hetgeen volgt:

I

De Regering van het Verenigd Koninkrijk heeft de Commissie bij schrijven van 30 januari 1984 in kennis gesteld van een steun ten behoeve van de oprichting van een nieuwe produktie-eenheid voor polyestergaren van het type POY (partially oriented yarn) te Stanley (Co. Durham), waartoe in 1982 was besloten en die reeds vrijwel geheel is uitgekeerd. De desbetreffende produktie was in hoofdzaak bestemd voor de bevoorrading van een Britse verwerker van het betrokken produkt die moeilijkheden ondervond dat produkt op de markten van de onderscheiden Lid-Staten te verkrijgen.

De steun waartoe tot op heden reeds is besloten beloopt 1 171 400 pond sterling waarvan 420 000 pond sterling in de vorm van een selectieve premie krachtens artikel 7 van de Industry Act van 1972, 158 400 pond sterling in de vorm van een opleidingspremie krachtens artikel 7 van de Industrial Development Act van 1982, en 593 000 pond sterling in de vorm van een regionale ontwikkelingspremie uit hoofde van Hoofdstuk II van de Industrial Development Act van 1982. De reeds uitgekeerde steun beloopt 931 400 pond sterling, terwijl met de uitvoering van het investeringsprogramma 4,9 miljoen pond sterling is gemoeid.

Reeds vóór de kennisgeving had de Commissie, naar aanleiding van een klacht van een vereniging van de bedrijfstak, de Britse Regering bij schrijven van 5 december 1983 herinnerd aan haar verplichtingen krachtens de regeling inzake steunverlening aan de industrie van synthetische vezels, die in 1977 is ingevoerd en in 1979, 1981 en 1983 verlengd, waarmee wordt beoogd de verlening van steun voor de schepping van nieuwe capaciteiten in een industrietak waar reeds een overcapaciteit heerst, te voorkomen en waarin is bepaald dat van elke vorm van steun ten behoeve van de betrokken bedrijfstak vooraf kennis dient te worden gegeven.

De Commissie heeft ten aanzien van deze steun op 29 februari 1984 de procedure van artikel 93, lid 2, eerste alinea, van het EEG-Verdrag ingeleid en heeft de Regering van het Verenigd Koninkrijk bij schrijven van 8 maart 1984 aangemaand haar opmerkingen te maken.

II

De Regering van het Verenigd Koninkrijk heeft in haar bij schrijven van 18 april 1984 in het kader van de procedure van artikel 93, lid 2, van het EEG-Verdrag aan de Commissie gerichte opmerkingen aangevoerd dat de kwaliteit van het door de gesteunde onderneming geproduceerde garen in 1981/1982 niet op de Europese markt werd aangetroffen en dat de Britse gebruikers een beroep moesten doen op invoer uit derde landen zoals Mexico, Taiwan en de Verenigde Staten van Amerika; zij heeft eveneens erop gewezen dat de steun de schepping van 60 arbeidsplaatsen in de begunstigde onderneming en in de zone van North West Durham, waar het werkloosheidspeil hoog is, de handhaving van 75 arbeidsplaatsen voor de volgende stadia van het produktieproces mogelijk heeft gemaakt.

Vier andere Lid-Staten dan het Verenigd Koninkrijk en vier federaties uit de sector synthetische vezels, delen blijkens hun in het kader van de procedure van artikel 93, lid 2, van het EEG-Verdrag, bij de Commissie ingediende opmerkingen haar bezorgdheid. Daarin wordt de nadruk gelegd op de overcapaciteitsproblemen waaraan deze bedrijfstak lijdt en op de inspanningen die vóór en na 1982 door de Europese producenten van polyestergaren zijn en nog zullen worden gedaan om hun capaciteiten met 61 500 ton te verminderen. Uit deze opmerkingen blijkt ook dat het door de onderneming te Stanley geproduceerde POY-garen van volkomen gangbare kwaliteit is en derhalve door elke Europese onderneming kan worden gefabriceerd, mits de vraag daarnaar van solvente afnemers komt. Van de bedrijfstakfederaties die opmerkingen hebben gemaakt, wees die van het Verenigd Koninkrijk op de sinds 1977 voor polyestergaren heersende produktieovercapaciteit.

III

De door de Regering van het Verenigd Koninkrijk verleende steun kan door begunstiging van de betrokken onderneming of van haar produktie het handelsverkeer tussen de Lid-Staten nadelig beïnvloeden en de mededinging vervalsen of dreigt deze te vervalsen in de zin van artikel 92, lid 1, van het EEG-Verdrag.

Volgens artikel 92, lid 1, van het EEG-Verdrag zijn steunmaatregelen die aan de in dat artikel vermelde criteria voldoen, onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt. De in artikel 92, lid 3, van het EEG-Verdrag vermelde uitzonderingen op deze onverenigbaarheid hebben betrekking op doelstellingen die in het belang van de Gemeenschap en niet in dat van de individuele begunstigde worden nagestreefd. Deze uitzonderingen moeten strikt bij het onderzoek van regionale of sectoriële steunregelingen en van individuele gevallen van toepassing van een algemene steunregeling worden geïnterpreteerd en een uitzondering mag met name slechts dan worden toegestaan, wanneer de Commissie kan vaststellen dat bij ontstentenis van deze steunmaatregelen de begunstigde ondernemingen via het marktmechanisme alleen niet zouden overgaan tot verwezenlijking van een van de in deze uitzonderingen beoogde doelstellingen.

Toekenning van een uitzondering zonder tegenprestatie als rechtvaardigingsgrond zou neerkomen op aanvaarding van een ongunstige beïnvloeding van het handelsverkeer tussen Lid-Staten en van vervalsing van de mededinging zonder dat daarmee enig belang van de Gemeenschap wordt gediend, terwijl sommige Lid-Staten ten onrechte worden bevoordeeld.

De Commissie dient zich bij het hanteren van de bovengenoemde beginselen bij haar onderzoek van steunregelingen ervan te vergewissen dat door de begunstigde ondernemingen een tegenprestatie wordt geleverd die de verlening van de steun rechtvaardigt, in die zin dat de steun noodzakelijk is om de verwezenlijking van een van de in artikel 92, lid 3, van het EEG-Verdrag genoemde doelstellingen te bevorderen. Wanneer zulks niet kan worden aangetoond, staat vast dat de steun niet tot het bereiken van de in de uitzonderingsbepalingen genoemde doelstellingen bijdraagt, doch tot versterking van de financiële positie van de bewuste onderneming strekt.

In het onderhavige geval is niets van het bestaan van een dergelijke tegenprestatie bij de begunstigde onderneming gebleken.

De Regering van het Verenigd Koninkrijk heeft immers geen argumenten kunnen aanvoeren, noch heeft de Commissie er kunnen ontdekken die de gevolgtrekking wettigen dat de betrokken steun aan de gestelde voorwaarden voor de toepassing van een der uitzonderingsbepalingen van artikel 92, lid 3, van het EEG-Verdrag voldoet.

Wat de uitzonderingen betreft die in artikel 92, lid 3, sub a) en c), van het EEG-Verdrag voor steun ter bevordering of vergemakkeijking van de ontwikkeling van bepaalde streken zijn toegestaan, behoort het gebied waarin de begunstigde onderneming is gevestigd, inderdaad tot de streken die een uitzondering in de zin van artikel 92, lid 3, sub c), zouden rechtvaardigen. Echter lijkt inrichting van een nieuwe produktie-eenheid in een in moeilijkheden verkerende industrietak waarvoor overcapaciteit heerst en schepping van 60 arbeidsplaatsen alsmede handhaving van nog 75 arbeidsplaatsen in de volgende stadia van het produktieproces voor het gebrek aan arbeid in dit gebied geen duurzame verlichting te kunnen brengen, daarentegen de moeilijkheden van andere ondernemingen in dezelfde sector in de Gemeenschap alleen nog te vergroten. Dientengevolge is de bouw van die nieuwe eenheid voor de betrokken bedrijfstak nadelig. Ook op regionaal niveau kan de instandhouding van de betrokken arbeidsplaatsen daarmee niet duurzaam verzekerd zijn, gezien de in die bedrijfstak bestaande overcapaciteiten.

Wat de uitzonderingsbepalingen van artikel 92, lid 3, sub b), van het EEG-Verdrag betreft moet worden opgemerkt dat in het betrokken project niets te vinden is op grond waarvan het zou kunnen worden aangemerkt als een project van gemeenschappelijk Europees belang of als een maatregel die een ernstige verstoring in de economie van een Lid-Staat kan opheffen.

De sociale en economische problemen van het Verenigd Koninkrijk zijn, hoewel zorgwekkend, niet aanmerkelijk ernstiger dan die van de andere gebieden van de Gemeenschap waartoe deze Lid-Staat behoort, terwijl terzelfder tijd het gevaar voor een tegen elkaar opbieden met staatssteun zeer reëel is en iedere steun grote kans maakt het handelsverkeer tussen Lid-Staten ongunstig te beïnvloeden. Voorts zijn uit de voor het Verenigd Koninkrijk beschikbare sociaal-economische gegevens geen elementen naar voren gekomen op grond waarvan kan worden geconcludeerd tot het bestaan van een ernstige verstoring van zijn economie in de zin van het Verdrag. Met de maatregel van de Regering van het Verenigd Koninkrijk wordt trouwens niet beoogd aan een dergelijke situatie het hoofd te bieden.

De steun kan niet krachtens artikel 92, lid 3, sub c), worden gerekend tot steun die bestemd is ter vergemakkelijking van de ontwikkeling van bepaalde economische activiteiten, zonder dat daarmee de voorwaarden waaronder het handelsverkeer plaatsvindt, een dusdanige beïnvloeding ondergaan, dat het gemeenschappelijk belang erdoor wordt geschaad.

De Commissie heeft geconstateerd dat de produktie in de Gemeenschap van POY-polyestergaren in 1981/1982 toereikend was, en ook thans nog is, om aan de marktbehoeften te voldoen en dat de oprichting van een fabriek in een sector waarin reeds een overcapaciteit heerst, niet in een mate waardoor steun zou worden gerechtvaardigd tot de verwezenlijking van een communautaire doelstelling zal bijdragen. Die oprichting zou integendeel nadelige gevolgen kunnen hebben voor andere ondernemingen in deze sector binnen de Gemeenschap. De moeilijkheden bij de bevoorrading van de textureringsonderneming in het volgende stadium van het produktieproces die de autoriteiten van het Verenigd Koninkrijk ertoe hebben gebracht door middel van steun de

vestiging van een garenproducent mogelijk te maken, waren niet te wijten aan schaarste van dit garen waarvan juist op de markten in de Gemeenschap een overschot was, doch aan de insolventie van de verwerker die namelijk in 1982 failliet is gegaan en vervolgens door de onderneming waarop deze beschikking betrekking heeft is overgenomen, die ook een deel — een 75-tal — van de arbeidskrachten heeft overgenomen.

De huidige overcapaciteit voor polyestergarens van alle kwaliteiten noopt immers de ondernemingen in de EEG ertoe in de loop van de jaren 1982-1985 een capaciteitsvermindering van 61 500 ton door te voeren, na voordien reeds de capaciteiten met 80 000 ton te hebben verminderd. De ondernemingen in deze sector kunnen hun produktiecapaciteiten slechts voor 65/70 % bezetten, hetgeen een onrendabele bedrijfsvoering betekent; de steunontvangende onderneming zelf benut haar capaciteiten voor slechts ongeveer 65 %.

Iedere nieuwe totstandbrenging van capaciteiten met behulp van overheidssubsidies druist in tegen het communautair belang, namelijk vermindering van de capaciteiten en verergert nog de situatie van de bestaande, aan overcapaciteit lijdende ondenemingen.

Zelfs in het onderhavige geval, waarin het produkt van de gesteunde onderneming in beginsel wordt aangewend binnen de onderneming zelf, die een zich in het volgende stadium van het produktieproces bevindend failliet textureringsbedrijf heeft overgenomen, is de schadelijke werking ervan op de ondernemingen in de Gemeenschap er geenszins minder ernstig om, daar deze, geconfronteerd met deze nieuwe capaciteit en gezien de rigide structuur van het verbruik tegenover de te Stanley opgerichte nieuwe capaciteit, zelf tot extra capaciteitsverminderingen moeten overgaan.

Gegeven het feit dat er geen voorafgaande kennisgeving door de Regering van het Verenigd Koninkrijk heeft plaatsgevonden, heeft de Commissie zich niet kunnen uitspreken over de betrokken maategel vóór de tenuitvoerlegging ervan. Zij heeft daarvan eerst kennis gekregen nadat de onderneming reeds ten belope van 931 400 pond sterling steun was verleend in de vorm van subsidies voor ongeveer 19 % van de op 4,9 miljoen pond sterling geraamde investeringskosten.

Op basis van de Industrial Development Act van 1982 zal nog steun worden verleend uit hoofde van de Regional Development Grant ten belope van 22 % van de door de onderneming gemaakte kosten voor de aankoop van uitrusting, nieuwe installaties, gebouwen of voor loonbetalingen. De verleende of nog te verlenen steun levert een investeringssteun op, die onverenigbaar is met de gemeenschappelijke markt in de zin van artikel 92 van het EEG-Verdrag.

De steun ten behoeve van de betrokken onderneming op grond van artikel 7 van de Industry Act van 1972 (Selective Grant), artikel 7 van de Industrial Developement Act van 1982 (Training Grant) en hoofdstuk II van de Industrial Development Act (Regional Development Grant) met betrekking waartoe de procedure van artikel 93, lid 2, van het EEG-Verdrag is ingeleid, mag niet worden verleend en de tot nu toe reeds aan de onderneming uitgekeerde steunbedragen moeten ongedaan worden gemaakt,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

De door de Regering van het Verenigd Koninkrijk bij schrijven van 30 januari 1984 aangemelde steun ten behoeve van de oprichting van een onderneming voor de produktie van POY-polyestergaren te Stanley (Co. Durham) op grond van artikel 7 van de Industry Act van 1972, en van artikel 7 en hoofdstuk II van de Industrial Development Act 1982, is onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt in de zin van artikel 92 van het EEG-Verdrag. Dientengevolge mag deze steun niet worden verleend en dient zij daarenboven, voor zover zij reeds is uitgekeerd, ongedaan te worden gemaakt.

Artikel 2

Het Verenigd Koninkrijk stelt de Commissie binnen twee maanden na de datum van kennisgeving van deze beschikking in kennis van de maatregelen die het tot nakoming ervan heeft getroffen.

Artikel 3

Deze beschikking is gericht tot het Verenigd Koninkrijk.

Gedaan te Brussel, 23 juli 1984.

Voor de Commissie

Frans ANDRIESSEN

Lid van de Commissie